Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
7/11

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Nota n.a.v. het verslag en Nota van Wijziging bij Implementatiewet wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 en aanbieden Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027 aan ministerraad

Datum
28 oktober 2026

Notanummer
2026-0000408423

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief
2. Nota n.a.v. het verslag
3. Nota van wijzing
4. MR-formulier
5. Voordracht koning besluit
6. Implementatiebesluit

Aanleiding

- De vaste commissie voor Financiën heeft op 8 oktober 2026 verslag uitgebracht over het voorstel voor de Implementatiewet wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II. In bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag worden de vragen uit het verslag beantwoord. Tevens is een nota van wijziging ter verbetering van het wetsvoorstel bijgevoegd.
- De publieke consultatie heeft plaatsgevonden voor het ontwerp Implementatiebesluit wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II 2027.

Beslispunten

Graag uw akkoord met:

- de indiening van de nota naar aanleiding van het verslag t.a.v. de implementatiewet bij de Tweede Kamer. Indien u hiermee akkoord gaat, wordt u verzocht de volgende stukken te ondertekenen:
  - de aanbiedingsbrief aan de voorzitter van de Tweede Kamer (bijlage 1);
  - de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 2, p. 25);
  - de nota van wijziging (bijlage 3).
- aanbieding van het ontwerp implementatiebesluit aan de ministerraad en na instemming, mits geen inhoudelijke wijziging, met verzending van het ontwerpbesluit aan de Raad van State. Indien u hiermee akkoord gaat, wordt u verzocht daartoe de volgende stukken te tekenen:
  - het aanbiedingsformulier voor de ministerraad (bijlage 4);
  - de voordracht aan de Koning (bijlage 5);
  - de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit (bijlage 6, p. ~~41~~ 40).
- het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

Nota naar aanleiding van het verslag over de Implementatiewet

- Het wetsvoorstel is op 7 september jl. ingediend bij de Tweede Kamer. De leden van de Tweede Kamer hebben op 8 oktober jl. schriftelijke inbreng geleverd op het wetsvoorstel.
- Er zijn door de fracties van D66, VVD, Pro en CDA vragen gesteld. De vragen gaan met name over lastenluwe implementatie, de geschatte regeldruk als gevolg van het wetsvoorstel, toepassing van de volatiliteitsaanpassing, ESG-

5/11

rapportage, openbaarmakingsvereisten en de reikwijdte van het nieuwe evenredigheidsregime voor kleinere verzekeraars.

- In de beantwoording staat dat:
  - het wetsvoorstel voorziet in lastenluwe implementatie, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande kaders. Zo worden er bijvoorbeeld geen additionele nationale voorwaarden uitgewerkt waaraan DNB vooraf toetst of een verzekeraar de volatiliteitsaanpassing[1] mag gebruiken;
  - het reeds grotendeels bestaande praktijk is voor de sector om rekening te houden met ESG-risico's, waardoor de ESG-rapportageverplichtingen als gevolg van de implementatiewet maar in beperkte mate tot extra regeldruk leiden voor de sector;
  - de regeldrukeffecten die in de toelichting bij het voorstel in kaart zijn gebracht zich, conform Rijksbreed beleid, uitsluitend richten op administratieve nalevingskosten en daardoor geen volledig beeld geeft van alle effecten van het nieuwe kader op verzekeraars. Omdat de berekende regeldruk een sectorbreed gemiddelde is, kunnen de daadwerkelijke lasten per verzekeraar verschillen. Met name kleinere verzekeraars ervaren naar verwachting lastenverlichting door het nieuwe proportionaliteitsregime. Per saldo heeft de herziening als doel een evenrediger toezicht te creëren dat beter aansluit op de feitelijke risico's en zo onnodige lasten voorkomt.

Nota van wijziging

- Op grond van de wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II gaat er een betrouwbaarheidsvereiste gelden voor zogenaamde sleutelfunctiehouders binnen een verzekeraar. In Nederland gold dat vereiste al voor het 'tweede echelon'.[2] In een uitvoeringstoets van DNB is recent naar voren gekomen dat niet alle zittende sleutelfunctiehouders door DNB al op betrouwbaarheid zijn getoetst als onderdeel van dit 'tweede echelon'.
- Het alsnog toetsen van zittende sleutelfunctiehouders bij inwerkingtreding van de implementatiewet zou tot aanvullende lasten leiden voor zowel verzekeraars, als DNB. Vanuit het oogpunt van lastenluwe implementatie wordt daarom met deze nota van wijziging verduidelijkt dat in beginsel alleen de sleutelfunctiehouders die op of na de inwerkingtredingsdatum van dit wetsvoorstel worden benoemd, door DNB worden getoetst op betrouwbaarheid.

Toelichting

Implementatiebesluit

- In het implementatiebesluit wordt met name voorzien in de uitwerking van nadere regels omtrent het opstellen en actueel houden van een risicobeheersplan, de auditverplichting van de balans in het jaarlijkse verslag over de solvabiliteit en financiële positie van een verzekeraar en de procedurele verplichtingen voor kleine en niet-complexe verzekeraars en reguliere verzekeraars om gebruik te maken van evenredigheidsmaatregelen.
- Het Verbond van Verzekeraars heeft tijdens de openbare consultatie opgemerkt dat het toepassingsbereik om gebruik te maken van de volatiliteitsaanpassing (VA) op de relevante risicovrije rentetermijnstructuur te

[1] Verzekeraars met langetermijnverplichtingen (bijvoorbeeld levens- of uitvaartverzekeringen) kunnen ervoor kiezen om bij de berekening de door hen aan te houden technische voorzieningen een zogenaamde volatiliteitsaanpassing (VA) toe te passen.

[2] Personen die werkzaam zijn bij een verzekeraar direct onder het echelon van de beleidsbepaler, in een leidinggevende functie en die het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden.

beperkt wordt geïmplementeerd. Naar aanleiding van de consultatiereactie van het Verbond is in het implementatiebesluit verduidelijkt dat de VA-toepassing niet is voorbehouden aan verzekeraars met langetermijnverplichtingen, maar kan worden gebruikt door alle verzekeraars die onder het toepassingsbereik van de richtlijn solvabiliteit II vallen, mits aan de voorwaarden wordt voldaan.

- DNB merkt in de uitvoeringstoets op dat het implementatiebesluit in algemene zin uitvoerbaar en handhaafbaar is. Twee opmerkingen van DNB worden niet overgenomen. (1) Omwille van lastenluwe implementatie is ervoor gekozen om geen additionele nationale aanvullende voorwaarden uit te werken ten aanzien van het gebruik van de VA-toepassing door een verzekeraar, nu de richtlijn hierin niet voorziet. Dit punt is eveneens door DNB opgebracht in de uitvoeringstoets op de implementatiewet en op dezelfde wijze beantwoord. (2) De wijzigingsrichtlijn bepaalt dat voor leden van de bestuurlijke, beleidsbepalende en toezichthoudende organen een antecedentenonderzoek wordt gedaan dat 10 jaar terugkijkt. Voor overig financiële instellingen geldt echter een terugkijktermijn van 8 jaar. DNB wil deze termijnen gelijktrekken met het oog op de situatie dat een persoon van een andere financiële sector overstapt naar de verzekeringssector. Voor verzekeraars kan van de termijn van 10 jaar, waarin de wijzigingsrichtlijn voorziet, niet worden afgeweken. In het kader van de lastenluwe implementatie van de wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II voert het bovendien te ver om deze termijn voor alle financiële instellingen aan te passen, te meer omdat dit ook ziet op antecedentenonderzoeken die de AFM doet.
- Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft geen opmerkingen over het implementatiebesluit, mede omdat haar eerdere advies over het wetsvoorstel is opgevolgd.

Richtlijn Solvabiliteit II

- De richtlijn Solvabiliteit II en de daarmee samenhangende gedelegeerde verordening vormen het Europees regelgevend kader voor (het toezicht op) verzekeraars. Het raamwerk is gericht op de bescherming van de belangen van polishouders, onder meer door verzekeraars te verplichten voldoende kapitaal aan te houden om hun verplichtingen op korte en lange termijn jegens polishouders te kunnen nakomen.
- De belangrijkste wijzigingen van de richtlijn Solvabiliteit II zien op:
  - meer proportionele vereisten voor verzekeraars, onder andere op het gebied van rapportage- en governanceverplichtingen;
  - macroprudentiële instrumenten voor de Nederlandsche Bank (DNB) om in te grijpen bij systeemrisico's en uitzonderlijke sectorbrede schokken;
  - het expliciet meenemen van klimaat- en duurzaamheidsrisico's in de risicoanalyses van verzekeraars;
  - kapitaalvereisten die beter aansluiten bij het langetermijnkarakter van verzekeringsverplichtingen en die in verschillende marktomstandigheden tot aangepaste prudentieniveaus kunnen leiden.
- De wijzigingsrichtlijn solvabiliteit II is op 30 januari 2025 in werking getreden en heeft als implementatiedeadline 29 januari 2027.
- De richtlijn wordt met een wetsvoorstel, algemene maatregel van bestuur en een ministeriële regeling geïmplementeerd.
- Zodra de Tweede Kamer het voorstel voor de implementatiewet heeft aangenomen, kan het implementatiebesluit worden voorgelegd aan de Raad van State voor advies. Met het oog op de spoedige voortgang van het implementatietraject en de implementatiedeadline in januari, vragen wij nu al

uw akkoord voor agendering in de ministerraad. De adviesaanvraag wordt pas verzonden naar het Kabinet van de Koning en de Raad van State nadat het voorstel voor de implementatiewet is aangenomen door de Tweede Kamer.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.